แผนที่ทางเดิน (Roadmap) การยกระดับระบบนิเวศช่วงเปลี่ยนผ่านชีวิตของกลุ่มเริ่มต้นทำงาน

Leveraging the Transition-to-Work Ecosystem for First Jobbers

ระยะที่ ๑ วางระบบ (๐–๑ ปี)

ประเด็นดำเนินการ	เจ้าภาพหลัก	ภาคีร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
๑. กำหนดกรอบเป้าหมายและตัวชี้วัดร่วม ครอบคลุมการเรียนรู้ โอกาสทางอาชีพ งานที่มีคุณค่า สุขภาวะกายและจิต ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และหลักประกันทางสังคม พร้อมกำหนดบทบาทและกลไกประสานงานภายใน ๖ เดือนแรก	สศช. และ สช.	กระทรวงแรงงาน ศธ. อว. พม. สธ. สสช. และหน่วยงานเจ้าภาพแนวทางที่ ๑–๕	มีกรอบการเปลี่ยนผ่านสู่โลกการทำงานระดับชาติตัวชี้วัดร่วมและกลไกขับเคลื่อนที่ชัดเจน
๒. สำรวจช่องว่างของระบบสนับสนุนและกำหนดโจทย์วิจัยเชิงนโยบาย วิเคราะห์ช่องว่างด้านข้อมูล บริการ โอกาส ทุนสนับสนุน สุขภาวะ และการคุ้มครองทางสังคม พร้อมจัดทำแผนวิจัยและประเมินผลภายในปีที่ ๑	สศช. สช. และ วช.	สกสว. สวรส. สสช. สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานเจ้าของข้อมูล และหน่วยงานเจ้าภาพแนวทางที่ ๑–๕	มีข้อมูลช่องว่างเชิงระบบ (Gap Analysis) โจทย์วิจัยสำคัญ และกรอบการประเมินผล
๓. พัฒนาระบบข้อมูลอาชีพและกลไกเชื่อมโยงทุนสนับสนุน จัดทำแนวทางสื่อสารลักษณะงาน สภาพแวดล้อม ทักษะที่จำเป็น และประสบการณ์ทำงานจริง พร้อมสำรวจทุนการศึกษาและทุนพัฒนาทักษะที่มีอยู่ภายในปีที่ ๑	กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และหน่วยงานด้านการศึกษา	กยศ. กสศ. กองทุนภาครัฐ มูลนิธิ สถานศึกษา สถานประกอบการ และองค์กรวิชาชีพ	มีแนวทางสื่อสารข้อมูลอาชีพและฐานข้อมูลทุนสนับสนุนที่พร้อมเชื่อมโยงกับบริการแนะแนว
๔. คัดเลือกพื้นที่นำร่องและจัดทำข้อมูลสถานการณ์ตั้งต้น ครอบคลุมการเรียนรู้ โอกาสการทำงาน ต้นทุนการเปลี่ยนผ่าน สุขภาพกาย สุขภาพจิต และการเข้าถึงหลักประกัน พร้อมกำหนดมาตรการและตัวชี้วัด ภายในปีที่ ๑ พร้อมกำหนดกลไกประสานงานหลัก แผนปฏิบัติการร่วม แหล่งทรัพยากร และตัวชี้วัดผลลัพธ์ของพื้นที่นำร่อง โดยเปิดโอกาสให้ผู้แทนกลุ่มเริ่มต้น	จังหวัดและ อปท. ในพื้นที่นำร่อง	หน่วยงานด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข สถาบันวิจัย สถานประกอบการ และผู้แทนกลุ่มเริ่มต้นทำงาน	มีพื้นที่นำร่องที่หลากหลาย ข้อมูลตั้งต้น (Baseline) และแผนปฏิบัติการที่ประเมินผลได้

ประเด็นดำเนินการ	เจ้าภาพหลัก	ภาคีร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ทำงานมีส่วนร่วมในการออกแบบและติดตามผล			
๕. พัฒนารูปแบบเชื่อมโยงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (PP) ครอบคลุมความรอบรู้ด้านสุขภาพ การประเมินความเสี่ยงสุขภาพกายและจิต และการส่งต่อบริการ ภายในปีที่ ๑	กระทรวงสาธารณสุข สปสช. และสำนักงานประกันสังคมตามภารกิจ	สสส. กระทรวงแรงงาน หน่วยบริการสุขภาพ สถานประกอบการ และ อปท.	มีรูปแบบการเชื่อมโยงบริการสุขภาพกับระบบสนับสนุนกลุ่มเริ่มต้นทำงานที่พร้อมทดลองใช้

ระยะที่ ๒ เชื่อมระบบและดำเนินการ (๒–๓ ปี)

ประเด็นดำเนินการ	เจ้าภาพหลัก	ภาคีร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
๑. เชื่อมโยงบริการสนับสนุนตลอดเส้นทางการเปลี่ยนผ่าน ตั้งแต่การศึกษา การพัฒนาทักษะ การแนะแนว การเข้าสู่งาน และการพัฒนาช่วงเริ่มต้นทำงาน ดำเนินการตั้งแต่ปีที่ ๒–๓	กระทรวงแรงงาน ศธ. และ อว. ตามภารกิจ	สถานศึกษา สถานประกอบการ อปท. และองค์กรวิชาชีพ	กลุ่มเริ่มต้นทำงานเข้าถึงบริการและการสนับสนุนได้อย่างเชื่อมโยงและต่อเนื่อง
๒. พัฒนาระบบสื่อสารข้อมูลอาชีพและประสบการณ์ทำงานจริง ผ่านสื่อที่เข้าถึงง่าย เช่น 1 Day Vlog การเยี่ยมชมสถานประกอบการ และการแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบอาชีพ ดำเนินการในปีที่ ๒–๓	กรมการจัดหางาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสถานศึกษา	สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพ และภาคเอกชน	กลุ่มเป้าหมายเข้าใจลักษณะงาน ทักษะที่จำเป็น และมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพมากขึ้น
๓. พัฒนามาตรการลดต้นทุนการเปลี่ยนผ่านและสนับสนุนการตั้งหลักชีวิต เชื่อมโยงทุนการศึกษา ทุนพัฒนาทักษะ การเดินทาง ที่อยู่อาศัย และค่าใช้จ่ายช่วงฝึกงานหรือเริ่มต้นทำงาน ในปีที่ ๒–๓	กระทรวงแรงงาน พม. และจังหวัด/อปท. ตามภารกิจ	กยศ. กสศ. กองทุนภาครัฐ มูลนิธิ สถาบันการเงิน สถานศึกษา และสถานประกอบการ	ลดข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและสังคมในการเข้าถึงโอกาสและเริ่มต้นทำงาน
๔. เชื่อมโยงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (PP) รวมถึงสุขภาพจิต การป้องกันความเสี่ยงจากการทำงาน และการเข้าถึงบริการตามสิทธิ เริ่มปีที่ ๒ และขยายในปีที่ ๓	กระทรวงสาธารณสุข สปสช. และสำนักงานประกันสังคม ตามภารกิจ	สสส. หน่วยบริการสุขภาพ สถานประกอบการ กระทรวงแรงงาน และ อปท.	กลุ่มเริ่มต้นทำงานเข้าถึงบริการสุขภาพ มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ และมีแนวโน้มสุขภาวะกายและจิตที่ดีขึ้น
๕. ส่งเสริมงานที่มีคุณค่าและสถานที่ทำงานที่เอื้อต่อสุขภาวะ ครอบคลุมค่าตอบแทน ความปลอดภัย การไม่เลือกปฏิบัติ สุขภาวะ	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และ	สถานประกอบการ องค์กรนายจ้าง องค์กรลูกจ้าง สสส. และ อปท.	กลุ่มเริ่มต้นทำงานเข้าถึงงานที่มีคุณค่าและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและเป็นธรรมมากขึ้น

ประเด็นดำเนินการ	เจ้าภาพหลัก	ภาคีร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ความสัมพันธ์ สมดุลชีวิต และมาตรการสนับสนุนสถานประกอบการ ในปีที่ ๒–๓	กระทรวงสาธารณสุข		
๖. ดำเนินการวิจัยเชิงพื้นที่และติดตามประเมินผลวิเคราะห์ช่องว่าง ทดลองมาตรการ ประเมินผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ งาน สุขภาวะ เศรษฐกิจ และหลักประกัน พร้อมรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อยปีละครั้งในปีที่ ๒–๓	สช. วช. และหน่วยงานวิจัยร่วมกับกลไกพื้นที่	สกสว. สวรส. สถาบันอุดมศึกษา สสช. หน่วยงานเจ้าของข้อมูล และผู้แทนกลุ่มเริ่มต้นทำงาน	มีผลการวิจัยและข้อมูลติดตามผลที่นำไปใช้ปรับปรุงมาตรการและการดำเนินงานได้

ระยะที่ ๓ ยกระดับและขยายผล (๔–๕ ปี)

ประเด็นดำเนินการ	เจ้าภาพหลัก	ภาคีร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
๑. ประเมินผลและสังเคราะห์บทเรียนจากพื้นที่นำร่องเปรียบเทียบผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ การเข้าถึงโอกาส งานที่มีคุณค่า สุขภาวะ ความมั่นคง และหลักประกัน พร้อมศึกษาปัจจัยความสำเร็จและเงื่อนไขการขยายผลในปีที่ ๔	สศช. สช. และหน่วยงานวิจัยและประเมินผล	วช. สกสว. สวรส. สถาบันอุดมศึกษา จังหวัด อปท. และหน่วยงานเจ้าภาพแนวทางที่ ๑–๕	มีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่ามาตรการใดได้ผล ภายใต้เงื่อนไขและบริบทใด
๒. นำผลการวิจัยไปปรับปรุงนโยบายและมาตรการสนับสนุน ครอบคลุมระบบข้อมูลอาชีพ ทุนสนับสนุน การพัฒนาทักษะ คุณภาพงาน สุขภาวะ และความต่อเนื่องของหลักประกันในปีที่ ๔–๕	กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่	สศช. สช. หน่วยงานวิจัย จังหวัด อปท.สถานศึกษา และสถานประกอบการ	นโยบายและมาตรการได้รับการปรับปรุงบนฐานหลักฐานเชิงประจักษ์
๓. ขยายผลรูปแบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล ทั้งการแนะแนวและสื่อสารข้อมูลอาชีพ การเชื่อมโยงทุนสนับสนุน การสร้างงานที่มีคุณค่า การส่งเสริมสุขภาวะและบริการ PP โดยให้พื้นที่ประยุกต์ตามบริบท ในปีที่ ๔–๕ โดยใช้ผลการประเมินและหลักฐานเชิงประจักษ์ประกอบการคัดเลือกมาตรการที่จะขยายผล พร้อมพิจารณาความเหมาะสมด้านบริบทพื้นที่ ทรัพยากร ความพร้อมของหน่วยงาน และความยั่งยืนของการดำเนินงาน	กลไกประสานงานระดับชาติร่วมกับจังหวัดและ อปท.	หน่วยงานเจ้าภาพแนวทางที่ ๑–๕ หน่วยงานผู้ให้ทุน สถานประกอบการ หน่วยบริการสุขภาพ และภาคประชาสังคม	เกิดการขยายผลมาตรการที่มีประสิทธิผล โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลและพื้นที่

ประเด็นดำเนินการ	เจ้าภาพหลัก	ภาคีร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
๔. บูรณาการระบบนิเวศการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่กลไกพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ เชื่อมโยงการศึกษา ทักษะ โอกาส งาน สุขภาวะ การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ความมั่นคง และหลักประกัน พร้อมพัฒนาระบบติดตามผลระยะยาวภายในปีที่ ๕	สศช. และหน่วยงานนโยบายที่เกี่ยวข้อง	กระทรวง หน่วยงาน จังหวัด อปท. ภาคธุรกิจ สถานศึกษา หน่วยบริการสุขภาพ และภาคประชาสังคม	ประเทศมีระบบสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่โลกการทำงานที่เชื่อมโยง เป็นธรรม ยืดหยุ่นและยั่งยืน